

Turvapaikka-asioiden suulliset käsittelyt hallinto-oikeuksissa v. 2022:

*Ahvenanmaan hallintotuomioistuim*in järjesti **kolme suullista käsittelyä** vuonna 2022, kaikki lastensuojeluasioissa.

Helsingin hallinto-oikeudessa järjestettiin **139 suullista käsittelyä** vuonna 2022. Nämä jakautuivat seuraavasti: 78 lastensuojeluasiaa, viisi valtion virkamiesasiaa, kaksi kansalaisuusasiaa ja kaksi veroasiaa sekä **52 ulkomaalaisasiaa** mukaan lukien kansainvälinen suojelelu (ei eriteltyinä, mikä oli kv suojeleluasioiden osuus ulkomaalaisista).

Itä-Suomen hallinto-oikeus järjesti **94 suullista käsittelyä** vuonna 2022. Nämä jakautuivat seuraavasti: lastensuojeluasiat 43, **kansainvälistä suojelelua koskevat asiat 29**, muut ulkomaalaisasiat kuusi, mielenterveysasiat 11, kehitysvamma-asiat kaksi, virka-asiat kaksi ja vankeinhoitoasiat yksi.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus järjesti **48 suullista käsittelyä** vuonna 2022, joista 33 koski lastensuojeluasioita, **12 kansainvälisen suojelelu**n asioita ja kolme mielenterveysasioita.

Turun hallinto-oikeus järjesti **78 suullista käsittelyä** vuonna 2022, joista **53 koski kansainvälisen suojelelu**n asioita ja yksi muita ulkomaalaisasioita, 22 lastensuojeluasioita ja yksi kunnallista palvelussuhdeturva-asiaa sekä yksi kansalaisuusasiaa.

Vertailun vuoksi ne HaO:t, jotka eivät käsittele kansainvälistä suojelelua koskevia asioita:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus järjesti **58 suullista käsittelyä** vuonna 2022, joista 52 koski lastensuojeluasioita, viisi mielenterveysasioita ja yksi kunnallista palvelussuhdeturva-asiaa.

Vaasan hallinto-oikeudessa järjestettiin **29 suullista käsittelyä** vuonna 2022. Nämä jakautuivat seuraavasti: lastensuojeluasiat 18, mielenterveysasiat neljä, sosiaaliasiat neljä, ulkomaalaisasiat kaksi ja kunnallisia yksi.

Suullisia käsittelyjä järjestetään kansainvälistä suojelelua koskevissa asiaryhmissä siis verraten usein hallinto-oikeuksissa. Niitä järjestetään erityisesti asioissa, joissa vedotaan seikkaan, joka objektiivisesti arvioiden saattaa aiheuttaa vainon tai vakavan haitan vaaraa, koska tällöin valittajan oikeussuojan tarve on korostunut. Tämä vaikuttaa myös tuomioistuimen selvittämismvöllisyyteen ja siten suullisen käsittelyn järjestämisen tarpeen arviointiin myös siinä tilanteessa, että suullista käsittelyä ei ole nimenomaisesti vaadittu. Suullisia käsittelyjä järjestetään erityisesti sellaisissa asioissa, joissa on kysymys hakijan henkilökohtaisen uskottavuuden arvioinnista esimerkiksi hengellisen vakaumuksen tai seksuaalisen suuntautumisen suhteen. Käytäntö on muodostunut mm. KHO:n julkaistujen ratkaisujen KHO 27.3.2020 t. 1408 (LRS); KHO 30.8.2019 t. 3885 (LRS), KHO 2018:130; KHO 2018:118; KHO 23.8.2018 t. 3854 (LRS); KHO 2018:90; KHO 2017:148; KHO 2017:120; KHO 2017:63; KHO 2011:114 perusteella.

Lisäksi resurssien kannalta hallinto-oikeuden kokoonpano näiden asioiden käsittelyssä on merkityksellinen. Vaikka hallinto-oikeuslain (430/1999) 12 a §:n mukaan hallinto-oikeus on toimivaltainen kaksijäsenisenä ulkomaalaislain soveltamista koskevissa asioissa, on KHO:n vuosikirjaratkaisun KHO 2022:120 mukaan kansainvälistä suojelelua koskevien asioiden, joissa arvioitavana on kristillinen vakaumus ja joissa sen vuoksi on järjestettävä suullinen käsittely, katsottava oikeudellisen laatunsa puolesta pääsääntöisesti edellyttävän vähintään kolmijäsenisen kokoonpanon käyttämistä.